

2. Мелушова І. Ю. Ефективність формування фінансових результатів підприємств роздрібною торгівлі: автореф. ... канд. екон. наук / І. Ю. Мелушова. – Харків: Харківський ДУ харчування і торгівлі, 2006. – 25 с.

Стешенко Л. М., ст. гр. ФСТзмл-11

Спасів Н. Я., к.е.н., доцент

ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ УПРАВЛІННЯ ДОХОДАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Управління доходами і витратами підприємства необхідно розглядати в контексті управління всіма сторонами виробничо-господарської діяльності у межах сформованої загальної стратегії його розвитку. Фінансові результати діяльності будь-якого суб'єкта господарювання лежать в основі його успішного розвитку, служать фінансовою базою забезпечення поточних та інвестиційних потреб. Саме забезпечення формування позитивних фінансових результатів повинно лежати в основі стратегії розвитку підприємства. У більшості літературних джерел стратегія підприємства розглядається як засіб, за допомогою якого змінюються відносини підприємства з партнерами та конкурентами, в результаті чого воно отримує конкурентні переваги [1, с. 31]; довгостроковий курс розвитку підприємства, спосіб досягнення цілей, який воно визначає для себе, керуючись власними міркуваннями [2, с. 687]; комбінація методів конкуренції та організації бізнесу, спрямована на задоволення клієнтів та досягнення організаційних цілей [3, с. 32]; включає формування місії, довгострокових цілей, а також шляхів і правил прийняття рішень для найбільш ефективного використання стратегічних ресурсів, сильних сторін і можливостей, усунення слабких сторін та захисту від загроз зовнішнього середовища задля майбутньої прибутковості [4, с. 9].

Сформована на підприємстві стратегія лежить в основі системи стратегічного управління, яке, у свою чергу, включає до свого складу цілі, стратегії, необхідні для її реалізації ресурси, зовнішні фактори, під впливом яких формується та реалізується конкретна стратегія, бажані результати та показники їх оцінки. У найбільш загальному вигляді стратегія визначає напрям розвитку підприємства.

Одним із основних завдань управління стратегічним розвитком підприємства є управління доходами та витратами підприємства і на основі цього – його прибутком, як основним фінансовим результатом діяльності. Під процесом управління прибутком розуміють побудову такої системи управління, яка враховує тактичні та стратегічні аспекти управління, спрямована на підвищення кінцевих результатів діяльності суб'єкта господарювання, яка

розглядається як сукупність взаємозв'язаних елементів, кожен із яких виконує певну роботу, спільна дія яких забезпечує досягнення механізму отримання прибутку заданої величини [5, с. 171].

Процес управління доходами та витратами є складним процесом, який проходить під впливом великої кількості суб'єктивних та об'єктивних факторів, багато з яких не залежать від підприємства, а формуються на макрорівні. Більшість вчених обґрунтовано роблять висновок про багатоваріантність, невизначеність і непередбачуваність процесів управління всіма сторонами діяльності підприємства, у тому числі – отриманими у процесі виробничо-господарської діяльності доходами та понесеними витратами [6, с. 58].

При формуванні стратегії управління доходами та витратами підприємства необхідно орієнтуватись не на їх зростання (доходи) або зменшення (витрати), а скоріше на формування їх оптимальної величини. Оптимальність повинна відповідати загальній стратегії розвитку підприємства, забезпечувати підвищення його ринкової вартості, формування необхідного обсягу фінансових ресурсів, задовольняти матеріальні інтереси власників та персоналу [7, с. 97].

У процесі управління формуванням доходів та витрат підприємства особливо важливим є застосування системного підходу. Це обумовлено тим, що доходи та витрати взаємозв'язані й на основі їх співставлення формуються фінансові результати діяльності підприємства. У їх величині та динаміці розвитку знаходять відображення результати використання всіх видів ресурсів підприємства, які лежать в основі задоволення потреб підприємства у процесі реалізації конкретної стратегії розвитку. Процес формування цих ресурсів потребує часу та значних зусиль, що обумовлює необхідність професійного підходу до нього у відповідності до політики оптимізації потреб та ресурсів конкретного підприємства.

Література

1. Фаэй Л. Курс МВА по стратегическому менеджменту / Л. Фаэй, Р. Рэнделл; пер. с англ. В. Егорова. – М.: Альпина Паблицер, 2002. – 608 с.
2. Шершньова З. Є. Стратегічне управління: підручник / З. Є. Шершньова. – К.: КНЕУ, 2004. – 699 с.
3. Томпсон А. А. Стратегический менеджмент: концепции и ситуации для анализа / А. А. Томпсон, А. Дж. Стрикленд; пер. с англ. под. ред. Н. М. Макаровой. – М.: Издательский дом «Вильямс», 2006. – 928 с.
4. Саенко М. Г. Стратегія підприємства: підручник / М. Г. Саенко. – Тернопіль: «Економічна думка». – 2006. – 390 с.
5. Блонська В. І. Вдосконалення системи розподілу та використання прибутку підприємства / В. І. Блонська, П. П. Адамович // Науковий вісник НЛТУ України. – Львів: РВВ НЛТУ України, 2010. – Вип. 20.7. – С. 92–104.
6. Сердюк В. Н. Теоретические основы управления стратегическим развитием субъектов реального сектора экономики / В. Н. Сердюк // Економіка і організація управління. – 2008. – Вип. № 4. – С.13–27.

Терещенко Л. Я., ст. гр. ФСГзмл-11
Лещук В. П., д.е.н., професор

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

У сучасній економічній літературі питання, що стосуються оцінки фінансового стану підприємства, формування методологічних підходів до його аналізу, є досить розповсюдженими. Це обумовлено тим, що дослідження фінансового стану, формування відповідного інформаційного та методичного забезпечення дає можливість своєчасно виявляти та адекватно реагувати на негативні тенденції у діяльності суб'єктів господарювання. При цьому необхідно враховувати певні особливості методичного забезпечення оцінки фінансового стану підприємства. Вони обумовлені тим, що фінансовий стан підприємства формується у результаті його виробничо-господарської діяльності і аналіз повинен бути складовим елементом процесу аналізу всіх сторін діяльності підприємства. Відповідно управління фінансовим станом – елементом загального процесу управління підприємством і нехтування цим призведе до порушення зв'язку елементів системи управління підприємством у цілому. Разом з тим, оцінка фінансового стану повинна проводитися на основі обмеженої кількості показників, прагнення до збільшення якої не забезпечить належного позитивного впливу на якість отриманих результатів.

Сформульовані в економічній літературі погляди на сутність та зміст фінансового стану підприємства суттєво відрізняються. Так, К. Салига характеризує його як результат взаємодії усіх елементів системи фінансових відносин підприємства, який відображає наявність, розміщення і використання фінансових ресурсів [1, с. 115]. Подібне визначення приводиться у підручнику «Фінанси підприємства» [2, с. 282–283]. Аналогічно трактує фінансовий стан підприємства Г. Савицька. Вона вказує, що фінансовий стан характеризує спроможність фінансувати свою діяльність, тобто характеризується забезпеченістю фінансовими ресурсами, фінансовими взаємовідносинами з іншими фізичними та юридичними особами, платоспроможністю та фінансовою стійкістю [3, с. 409]. Приведені визначення подібні тим, що в основі фінансового стану підприємства лежить використання у процесі виробничо-господарської діяльності фінансових ресурсів, що є у його розпорядженні.